

Sisukord

Käibemaks ja käibemaksu deklareerimine	3
Definitsioonid, mõisted, lühendid	3
Sissejuhatus	3
Käibemaksuga seotud seadistused	3
Käibemaksukoodi häälestamine:	4
Süsteemi seadistused	7
Kliendi ja hankija seadistused	9
Käibemaksuaruanne (käibedeklaratsioon)	10
Aruande põhiosa kirjeldamine	11

Käibemaks ja käibemaksu deklareerimine

Definitsioonid, mõisted, lühendid

- **Käibemaksuaruanne**
- **Käibedeklaratsioon**
- **KMD** - silmas peetakse Directo koosseisus olevat vastavat aruannet.
- **KMK**- käibemaksukood
- **KMS**- Käibemaksuseadus

Sissejuhatus

Käesolev juhend kirjeldab, kuidas toimib Directo tarkvaras käibemaksu arvestus. Millised ettevalmistused on soovitatav teha ja kuidas seadistada programm, et käibemaksu arvestus oleks õige ja vaevatu. Samuti on juhendis kirjeldatud kuidas häälestada ja ette valmistada Directo Käibemaksuaruannet eesmärgiga saada vajalikud väärtused täitmaks Maksuameti nõutavat käibedeklaratsiooni.

Käibemaksuga seotud seadistused

Käibemaksukoodid määravad käibemaksu summa ja arvestuse müügi- ja ostutehingutel. Samuti mõjutavad need käibemaksu konteerimist alamsüsteemide finantskannetes. Käibemaksukoodide abil eristatakse tehinguid käibemaksuaruande (KMD) jaoks. Seega, käibemaksukood ei ole pelgalt tehingule käibemaksu protsendi leidmiseks, vaid terve süsteem katmaks erinevaid vajadusi.

Käibemaksukoode saab häälestada **Raamat > Seadistused > Käibemaksukoodid**:

KOOD	SEL ETUS	KM	MR KONTO	OSTU KM KONTO	
0	Kauba ühendusesisene käive (0% km)	0			VAATA
1	20% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud	20	21511	10611	
2	Teenuste ühendusesisene käive (0% km)	0			
3	Käibemaksutagastusega müük reisijale	0			
4	Põhivara soetamisel tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks	20		10612	
5	Impordit tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks	0			
6	Eksport	0			
7	Kauba ühendusesisene soetamine (pöörkäibemaks)	0			
8	Teise liikmesriigi maksukohustuslaselt saadud teenused (pöörkäibemaks)	0			
9	9% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud	9	21511	10611	
10	KMS §-s 41' sätestatud erikorra alusel maksustatava kauba soetamine (kinnisasi, metalljäätmed ja väärismetallid)	0			
11	Muu kauba soetamine ja teenuse saamine, mida maksustatakse käibemaksuga (pöörkäibemaks)	0			
12	Maksuvaba käive	0			
13	20% käive KMS §-des 41 ja 42 sätestatud erikorra alusel maksustatav käive	20	21511	10611	
14	9% käive KMS §-des 41 ja 42 sätestatud erikorra alusel maksustatav käive	9	21511	10611	
15	Sisendkäibemaksu osaline mahaarvamine vastavalt KMS §-le 32 või § 29 lõikele 4;			10611	
16	Erikorra alusel maksustatava kinnisajaga, metallijätmete ja väärismetalli käive (KMS § 41')	0			
17	20% määraga maksustatav kauba või teenuse omatarve	20	21511	10611	
18	9% määraga maksustatav kauba või teenuse omatarve	9	21511	10611	

Paremal nimekirjas saame lisada uue või avada olemasoleva. Käibemaksukood tuleb teha iga erineva toiminguliigi või juhu kohta, mille osas soovitakse hiljem saada vastavat aruandlust. Või siis erinevate toiminguliikide ja juhtude kohta, mille käibemaksu soovitakse finantskannetes erinevalt konteerida. Käibemaksuaruandes tähistab käibemaksukood näiteks müügi poolel eelkõige erinevaid käibeliike Käibemaksuseaduse mõistes. Ja samas käibemaksuaruande ostupoolel kasutatakse seda pigem sisendkäibemaksu lihtsamaks välja arvutamiseks ja õigeks konteerimiseks.

Nii müügi- kui ostupoolel tundub esmapilgul, et käibemaksu summa välja arvutamiseks piisab vähestest käibemaksukoodidest. Kuid sama maksumääraga võivad olla maksustatud erinevad toiminguliigid mille kohta peame detailset aruandlust saama/andma, mitte ainult maksumäära, vaid ka toiminguliigi osas. Näiteks 20% maksustatavate toimingutena peame KMD-s lisaks tavalisele kodumaisele müügile deklareerima ning eraldi esitama ka müügi KMS erikorra alusel, omatarbe, kauba- ning teenuse ühendusesisese soetamise jms. Et KMS mõistes käibena deklareeritavaid summasid kontode käivetes eristada, ongi vaja tehingud vastavalt erinevate käibemaksukoodidega tähistada. Ostupoolel on seevastu oluline erinevat liiki sisendkäibemaks erinevatele kontodele konteerida. Erinevalt maksustatava käibe (maksustamise alus) deklareerimisest, ostu puhul deklareeritakse sisendkäibemaksu summad, mitte alust nende arvutamisel. Seega peavad käibemaksukoodid katma kõik erijuhud, mida vajatakse omatarbeks või käibemaksu deklareerimiseks. Käibemaksukoodi võib samaaegselt kasutada nii müügi- kui ostupoolel, sest mõlema poole jaoks saab käibemaksukoodi erinevalt käituma häälestada (v.a KM%).

Käibemaksukoodi häälestamine:

Sule
Uus
Koopia
Jäta
Kustuta
Salvesta
Olek: Muudetud

Käibemaksukoodid

KOOD	1
SELETUS	20% määraga maksustatavad toimid ✕
KM	20
MÜÜGI KM KONTO	21511
OSTU KM KONTO	10611
MÜÜGI KASSAPÕHINE KONTO	
OSTU KASSAPÕHINE KONTO	
ETTEMAKSU KONTO 1	
ETTEMAKSU KONTO 2	
OR ETTEMAKSU KONTO 1	
OR ETTEMAKSU KONTO 2	
KMREGNR	Ei ▼
ARVELISAVÄLI	
PÖÖRDKM %	0
PÖÖRDKM KONTO D	
PÖÖRDKM KONTO K	
KORR. KONTO	
MÜÜGI KM OBJEKT	
OSTU KM OBJEKT	
FISKAAL BLOKK	
LISAINFO	☐ erikord
ERISUS	▼

- **KOOD**- Käibemaksukoodi tähis. Saab olla ainult numbriline. Käibemaksukoodide koodid peavad algama 0-st ja jätkuma +1 sammuga (0,1,2,3...n). Käibemaksukoode ei tohi suvaliselt ära kustutada jättes tähistesse augu, sest siis lakkavad töötamast mõned finantsaruanded. Samas, käibemaksukoodide „ilusale“ järjestusele pole erilist tähelepanu mõtet pöörata, vaid neid tuleb järjest juurde teha vastavalt muutunud vajadusele.
- **SELETUS**- nimetus, selgitus, millist toimingut vastav käibemaksu kood katab
- **KM%**- käibemaksu määr juhiks, kui antud käibemaksukood peab ka käibemaksu summa müügi- või ostutehingule välja arvutama.
- **MÜÜGI KM KONTO**- finantskonto, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel arvele arvatud käibemaksu summa sama arve alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat kontot Süsteemi seadistuste hulgast. Vt. 4.2 Süsteemi seadistused.
- **OSTU KM KONTO**- finantskonto, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel ostuarvele ja kulutusele arvatud käibemaksu summa sama tehingu alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat kontot Süsteemi seadistuste hulgast. Vt. 4.2 Süsteemi seadistused.

- **MÜÜGI KASSAPÕHINE KONTO**- Kasutatakse kassapõhisel käibemaksu arvestusel.
- **OSTU KASSAPÕHINE KONTO**- Kasutatakse kassapõhisel käibemaksu arvestusel
- **MR ETTEMAKSU KONTO 1**- finantskonto juhuks, kui ettemaksu laekumisest soovitakse käibemaks välja arvutada ning laekumise finantskandel kajastada.
- **MR ETTEMAKSU KONTO 2**- MR ETTEMAKSU KONTO 1 korrespondeeriv konto.
- **OR ETTEMAKSU KONTO 1**- finantskonto juhuks, kui ettemaksu tasumisest soovitakse käibemaks välja arvutada ning laekumise finantskandel kajastada.
- **OR ETTEMAKSU KONTO 2**- OR ETTEMAKSU KONTO 1 korrespondeeriv konto.
- **KMREGNR**- määrab, kas müügiarvel antud käibemaksukoodi kasutades nõutakse välja KM reg. nr. (käibemaksu registrinumbr) täitmist. Valikud on Ei/Jah. Jah korral ei lubata müügiarvet kinnitada, kui arvel on antud käibemaksukoodi kasutatud ja väli KM reg. nr. on tühi. See seadistus on eelkõige mõeldud Euroopa Liidu liikmesriigi käibemaksukohuslasele arve esitamisel kontrollimaks, et ka käibemaksuregistri kood oleks täidetud, et hilisemalt ei tekiks probleeme 0% käibemaksu määra kasutamise põhjendatuses ega näiteks VD-aruande esitamisel.
- **ARVE LISAVÄLI**- määrab, kas müügiarvel peab selle käibemaksukoodi kasutamisel vastav lisaväli täidetud olema (sisestatakse lisavälja kood).
- **PÖÖRDKM %**- pöördkäibemaksu määr %. Selle alusel arvestatakse ja lisatakse arve, ostuarve või kulutuse finantskandesse pöördkäibemaksu summa.
- **PÖÖRDKM KONTO D**- pöördkäibemaksu deebetkonto finantskandes. Näiteks ostu puhul sisendkäibemaksu arvestatud pöördkäibemaks.
- **PÖÖRDKM KONTO K**- PÖÖRDKM KONTO D korrespondeeriv konto.
- **KORR. KONTO**- perioodiseerimisel tasakaalustamiseks kasutatav tulevaste perioodide kulukonto.
- **MÜÜGI KM OBJEKT**- objekt, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel arvele arvatud käibemaksu summa sama arve alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat objekti **Süsteemi seadistuste** hulgast. Vt. 4.2 Süsteemi seadistused. Täidetakse juhul, kui mingil põhjusel soovitakse käibemaksu summa MÜÜGI KM KONTO-le lisaks kanda ka mõne objekti arvestusse.
- **OSTU KM OBJEKT**- objekt, millele kantakse antud käibemaksukoodi alusel ostuarvele ja kulutusel arvatud käibemaksu summa sama tehingu alusel tekkivasse finantskandesse. Kui see väli jätta tühjaks, siis kande koostamisel otsib programm vastavat objekti **Süsteemi seadistuste** hulgast. Vt. 4.2 Süsteemi seadistused. Täidetakse juhul, kui mingil põhjusel soovitakse käibemaksu summa OSTU KM KONTO -le lisaks kanda ka mõne objekti arvestusse.
- **FISKAALBLOKK**- kasutatakse juhtudel, kus kassasüsteemides (POS) on kohustus kasutada fiskaalseadmeid. Näiteks Läti ja Leedu jaemüügis. Välja sisu sõltub kasutatavast fiskaalseadmest.
- **LISAINFO**- käibemaksukoodid lisainfo või lisavalikud. Välja nime järel võib olla linnukestega valitavad väärtused. Väärtuseid saab seadistada **Süsteemi seadistuste** hulgast:

Seadistus	Parameeter	Valik
Käibemaksu koodide lisainfo	erikord	Komaga eraldatud nimekiri

Eesti tingimustes peab olema siin kindlasti valik **erikord**, sest seda võib tarvis minna KMD INF1 õigeks genereerimiseks. Valik **erikord** märgitakse kindlasti ära, kui antud käibemaksukoodiga tähistatakse Käibemaksuseaduses määratud erikorra alusel tehtavaid toiminguid. Näiteks 20% käive KMS §-des 41 ja 42 sätestatud erikorra alusel. Vt. ka 5.2.1.1 KMD INF1 seadistamine.

- **ERISUS**- rippmenüü valikutega. Väärtuseid saab seadistada **Süsteemi seadistuste** hulgast:

Seadistus	Parameeter	Valik
Käibemaksu koodide erisus	01,02,03,11,12	Komaga eraldatud nimekiri

Kasutatakse, kui antud käibemaksukoodiga tähistatakse toiminguid, mille puhul tuleb riiklikus aruandluses näidata erisusi. Vt. ka 5.2.1.1 KMD INF1 seadistamine.

Süsteemi seadistused

Süsteemi seadistused, mis käibemaksu puudutavad on järgmised:

Finantsi seadistused

Seadistus	Parameeter	Valik
Automaatne arve periodiseerimine	<input type="text" value="jah"/>	
Käibemaksu koodide erisus	<input type="text" value="01,02,03,11,12"/>	Komaga eraldatud nimekiri
Käibemaksu koodide lisainfo	<input type="text" value="erikord"/>	Komaga eraldatud nimekiri
Käibemaksu summa jagatakse müügis laiali	<input type="text" value="objekti"/>	
Käibemaksu summa jagatakse ostus laiali	<input type="text" value="objekti+projekti"/>	
Müügi käibemaksu objekt	<input type="text"/>	
Ostu käibemaksu objekt	<input type="text"/>	

Artikli seadistused

Seadistus	Parameeter	Valik
Artikli käibemaksuta lisahinnad	<input type="text" value="0"/>	

Müügireskontro seadistused

Seadistus	Parameeter	Valik
Arve käibemaks on alati tasudsumma	☒ ei ☐ jah	
Kassa-arvel on näha ilma käibemaksuta summa	☐ ei ☒ jah	
Koos käibemaksuga reasumma ümardus, mitu kohta peale koma	<input type="text" value="2"/>	
Müügi käibemaks	<input type="text" value="21511"/>	Konto
Viivise käibemaksu kood	<input type="text" value="0"/>	Number

Laekumise seadistused

Seadistus	Parameeter	Valik
Laekumine vajab ettemaksu puhul käibemaksu koodi	☒ ei ☐ jah	

Ostureskontro seadistused

Seadistus	Parameeter	Valik
Ostu käibemaks	<input type="text" value="10611"/>	Konto
Ostuarve käibemaks on eraldi ajas	☒ ei ☐ jah	

- **Müügi käibemaks**- arvestatud käibemaksu konto. Kasutatakse kande koostamisel juhul, kui käibemaksukoodilt ei leita vastavat kontot väljalt **MÜÜGI KM KONTO**.
- **Ostu käibemaks**- sisendkäibemaksu konto. Kasutatakse kande koostamisel juhul, kui käibemaksukoodilt ei leita vastavat kontot väljalt **OSTU KM KONTO**.

Kliendi ja hankija seadistused

Kliendi- ja hankijakaardil on käibemaksu mugavaks arvestuseks oluline korrektselt ära täita järgmised väljad (lisaks tavapärastele nagu ettevõtte nimi jms.):

- **KM-maa**- valikud: Eesti/EÜ/Mitte EÜ/EÜ 2/EÜ 3/Kontsern. Määrab ära kliendi või hankija käibemaksutsooni ja selleläbi käibemaksukoodi automaatse valiku artiklilt või artikliklassilt. See on oluline mugavushäälestus, kuid ka väldib vigu käibemaksukoodise valimisel.
- **Tüüp**- valikud: Ettevõtte/Erasisik. Vajalik eelkõige KMD INF1 korrektseks koostamiseks.
- **Reg nr.**- registrikood või isikukood. Vajalik korrektselt täita eelkõige klientide puhul, kelle **Tüüp** on „Ettevõtte“ ja hankijate puhul, kellega toimingutelt on sisendkäibemaksu arvestatud. Vajalik KMD INF1 esitamiseks.

The screenshot shows a web-based form for configuring client and contractor settings. The form is organized into several sections, with the 'Üldinfo' (General Information) section currently selected. The form contains various input fields, dropdown menus, and checkboxes. Key fields highlighted with red boxes include 'Tüüp' (Type) set to 'Ettevõtte' (Company), 'Reg nr' (Registration number) set to '10710010', and 'KM maa' (KM country) set to 'Eesti' (Estonia). Other visible fields include 'Kood' (1006), 'Nimi' (TALLINK AS), 'Tänav' (Sadama 5/7), 'Indeks ja linn' (10111 Tallinn), 'Asumaa' (EE (Eesti)), 'Esindaja' (Enn Pant), 'Soodus %' (0), 'Arve tasub', 'Leping', 'Kliendikaart' (1006), 'Status', 'Valideeritud', 'Suletud', 'Nimi lähetusel', 'Lähetustänav', 'Lähetuslinn, indeks', 'Lähetusmaa', 'Tegevusala', 'Tehinguliik', 'Faks', 'Klassifik.', 'Hoiatus', 'Url', 'Sünnipäev', 'Sugu', 'Keelatud artikliklassid', 'Lubatud valemid', 'Prioriteet', 'Viitenumber' (5010066), 'Haldur', 'Bonus' (2778.57 / 3334.28), 'Pank', 'A/a', 'Tas. ting.' (10), 'Läh. ting.', 'Läh. vis', 'Keel', 'Müüja' (EGON), 'Hinnavalem', 'Km reg nr' (EE100220641), 'Veograafik', 'Viivi', 'Lim iit' (0), 'Sihtriik', 'Valuuta', 'Märukirjad', 'Lähetus', 'Pakkumine', 'Eripakkumised', and 'Kampania'.

Sule Uus Koopia Jäta Kustuta Salvesta Mail PRINT SMS << >> Olek: Vaata

Hinnad Uuring Sündmus Varskenda andmed

Üldinfo Kontaktid Tegevused Muutused Transport

Kood 1010 Klass Objekt TLN Ladu **Tüüp** Ettevõte Suletud

Nimi Eesti Post AS

Tänav

Indeks ja linn

Maa

Asumaa Esindaja

Telefon Faks

e-mail URL

Kommentaar

Hoiatus

Viitenumber   Kohustuslik

Uue ostuarve puhul eeltäitmise eelmisega

Pank

SWIFT A/a

Kood Nimi

Nimi pangas Aadress

Info

Läh. viis Läh. ting. Tas. ting.

Arve tasub Km reg nr EE100049903 Keel

Reg nr 1 10328799 KM kood Valuuta

EM konto Võla konto LS konto

Tasu Eesti Limiit Klient

Saatariik Norm saabumisaeg Transakulu

Käibemaksuaruanne (käibedeklaratsioon)

Järgnevalt anname ülevaate käibemaksuaruannete kirjeldamisest.

Käibemaksuaruande kirjeldusi saab luua ja korrigeerida: **Raamat > Seadistused > Käibemaksuaruanne.**

Klikkides valiku peal, avaneb nimekiri olemasolevatest aruande kirjeldustest:

Võimalikud seadistused

- Üldised seadistused
- Raamatu seadistused
  - Bilanss
  - Eelarved
  - Elukohad
  - Finants - Statistika
  - Finantskontod
  - Finantsretseptid
  - Finantsseeriad
  - Haridused
  - Inventari klassid
  - Inventari Reg.amordi klassid
  - Käibemaksuaruanne**

Uuenda Salvesta PRINT Puhasta väljad

AVA KOOD

F2 - LISA UUS   SORTTEERITUD: KOOD   Lehekülg (1): esimene / eelmine / järgmine

KOOD	NIMI	OBJEKT	KASUTAJA
2010	KMD 2010		
2011	KMD 2011		
2012	KMD 2012		
2014	KMD 2014 alates 01.07.14		

LINK TEGEVUS
 KOOD Avab dokumendi

Aruande põhiosa kirjeldamine

Konkreetse aruande kirjeldus avaneb kui klikkida selle koodi peal.

Käibemaksuaruande kirjelduse aken:

Sule Koopia Uus Salvesta Kustuta Jäta Olek: Vaata ARUANNE

Kood 2014   Objekt   Kasutaja   XML

Nimi KMD 2014 alates 01.07.14

Viimati muutis: EGON 28.10.2014 17:22:41

NR	Number	Tüüp	Nimi	Tekst	Klass	Km kood
1	10	Muutus	40111:41211	---- tavaline müük 20% ----	3(deebet)	1 (20% käive Eestis)
2	15	Muutus	40111:41211	---- 20% müük erikorra alusel ----	3(deebet)	13 (20% käive KMS §-des 41 ja 42 sätestatud erikorra alusel)
3	20	Muutus	99999	---- kauba ühendusesisene soetamine	4(kreedit)	7 (Kauba ühendusesisene soetamine (pöördkäibemaks))
4	25	Muutus	50000+59999	---- teenuse ühendusesisene soetamine	4(kreedit)	8 (Teise liikmesriigi maksukohustuslaselt saadud teenuse)
5	30	Muutus	89999+50000:59999	---- kauba või teenuse omatarve ----	4(kreedit)	17 (Kauba või teenuse omatarve)
6	35	Muutus	10000:19999+50000:59999	---- erikorra alusel maksustatava käibe	4(kreedit)	10 (KMS §-s 41 sätestatud erikorra alusel maksustatava käibe)
7	100	tehe	10+15+20+25+30+35	1 20% määraga maksustatavad	4(kreedit)	
8	200	tehe	30	1.1 20% määraga maksustatavad		
9	300	Muutus	40111:41211	2 9% määraga maksustatavad	3(deebet)	9 (9% käive Eestis)
10	400			2.1 9% määraga maksustatavad		
11	410	Muutus	40111:41211	---- Ühendusesisene kauba müük ----	3(deebet)	0 (Kauba ühendusesisene käive (0% km))
12	420	Muutus	40111:41211	---- Ühendusesisene teenuste müük ----	3(deebet)	2 (Teenuste ühendusesisene käive (0% km))
13	430	Muutus	40111:41211	---- Eksport ----	3(deebet)	6 (Eksport)
14	500	tehe	410+420+430	3 0% määraga maksustatavad	4(kreedit)	
15	600	tehe	410+420	3.1 1) kauba ühendusesisene	4(kreedit)	
16	700	tehe	410	3.1.1 kauba ühendusesisene		
17	800	tehe	430	3.2 2) kauba eksport, sh		
18	900			3.2.1 käibemaksutagastus		
19	980	tehe	100*{0.2}			
20	990	tehe	300*{0.09}			
21	1000	tehe	980+990	4 Käibemaks kokku (20% lahtrisi	4(kreedit)	
22	1100			4.1 Impordilt tasumisele kuuluv käib		
23	1200	Muutus	10611:10614	5 Kokku sisendkäibemaksusumma		
24	1300	Muutus	10613	5.1 1) impordilt tasutud või tasu		
25	1400	Muutus	10612	5.2 2) põhivara soetamiselt tasu		
26	1500	tehe	20+25	6 Kauba ühendusesisene soeta		

Aruande päis:

- **Kood**- aruande tähis.
- **Nimi**- kasutaja poolt antud aruande selgitus.

- **Objekt**- Grupi (objektipõhiste) kasutuspiirangute loomiseks.
- **Kasutaja**- Nimeliste kasutuspiirangute loomiseks.
- **XML**- Käibemaksuaruande lisaaruannete valik (näiteks KMD INF1)

Read:

- **NR**- süsteemne reanumber. Kasutaja ise muuta ei saa.
- **Number**- kasutaja poolt antud rea tähis (number). Kasutatakse arvutustehetes ridade väärtustega tehete tegemiseks. Samuti järjestatakse read välja väärtuse järgi väiksemast suuremani. Rea numbrid on mõttekas anda pika sammuga: 10, 20, 30.... või 100, 200, 300.... See võimaldab vajadusel hiljem ridu vahele luua ilma, et peaks olemasolevaid ridu ümber nummerdama ja tehetes ridade numbreid muutma.
- **Nimi**- sisestatakse rea funktsionaalne sisu vastavalt rea tüübile. Vt. Tüüp.
- **Tüüp**- rea tüüp. Määrab kuidas opereeritakse välja **Nimi** sisuga.

Tüüp	Valikuga <u>Algsaldo</u> ; <u>Lõppsaldo</u> ; <u>D-käive</u> ; <u>K-käive</u> ; <u>Muutus</u> - saab rea väljale Nimi
	moodustada loendi kontodest, millede vastavad väärtused summeeritakse. Just nimelt
	<u>loendi</u> , mitte matemaatilise tehte. Loendi moodustamiseks on võimalik kasutada märke :
	(koolon) ja + (pluss). : abil saab kirjeldada vahemiku ja + abil lisada eelnevale üksiku
	konto või terve vahemiku. Näiteks: 10901:10908+10911:10918+10921+10931:10938.
Algsaldo	
Lõppsaldo	
D-käive	
K-käive	
Muutus	
tehe	
tekst	

Algsaldo- kasutab kontolt aruande perioodi algsaldot.

Lõppsaldo- kasutab kontolt aruande perioodi lõppaldot.

D-käive- kasutab kontolt aruande perioodi deebetkäivet.

K-käive- kasutab kontolt aruande perioodi kredidkäivet.

Muutus- kasutab kontolt aruande perioodi käivete muutust (deebetkäive miinus kredidkäive) sarnaselt Kasumiaruandega.

Tehe- rida võimaldab kirjeldada väljale Nimi matemaatilise tehte eelnevate ridade väärtustega. Kasutada saab liitmist, lahutamist, korrutamist ja jagamist. Tehte teguriteks on eelnevate ridade numbrid või konstandid. Ridade numbrid sisestatakse tavaliste numbritena. Konstant ehk kasutaja poolt ette antud kindel arv väärtus sisestatakse loogeliste sulgude { } vahele. Kõik tehted tehakse järjekorras vasakult paremale sõltumata tehte tüübist. Näiteks kirjelduse 100+200/500*{0.21} puhul esmalt liidetakse ridade nr.100 ja nr.200 tulemused, siis jagatakse saadud tulemus rea nr.500 tulemusega ning selle tehte tulemus korrutatakse arvuga 0.21. Sulge jms. kasutada ei saa. Kui tehtes on vaja kasutada mõne teise tehte tulemust, mille puhul tavamatemaatikas kasutaksime sulge, siis on see nn. sulgudes tehe mõttekas kirjeldada eelnevatel ridadel ja lõpptehetes kasutada selle rea numbrit ehk tulemust.

- **Tekst**- rea selgitus, mis esitatakse aruande genereerimisel selle tulemuses (Näiteks pealkirjad, tühjad vaheread jmt). Kui real see väli tühjaks jätta, siis seda rida aruande tulemuses ei kuvata. Selliselt on võimalik teha nn. arvutusridu, mille tulemust pole vaja kuvada aruande tulemuses vaid on vaja kasutada mõne teise arvutuse koosseisus.
- **Klass**- võimaldab pöörata rea tulemuse märki (+ või -). Võimalikud valikud:

Klass	<i>tühi</i> ja <i>deebet</i> muudavad tulemuse märki ehk korrutavad tulemuse -1'ga. Valik <i>kreedid</i> ei muuda tulemuse märki, vaid jätab selle nii nagu kontode või arvutuse tulemusena see tuleb.
3(deebet)	
4(kreedid)	

Arvestada tasub, et programmi jaoks on konto kreditleppsaldo negatiivne arv. Ja konto muutuse leidmiseks lahutatakse deebetkäibest kreditleppkäive. Seega, kui kreditleppkäive on suurem kui deebetkäive, on tulemuseks negatiivne muutus. Ettevõtte müügitulu kajastatakse tavaliselt müügikontode kreditleppkäibena. Programm annab aruandele sellise konto muutuse negatiivse numbrina. Seega, et saada Käibemaksuaruande vastavale reale positiivne tulemus, tuleb selle rea klassi väärtuseks valida, kas *tühi* või *deebet*.

Oluline on ka arvestada, et märki saab pöörata ainult konkreetse rea tulemuse esitamise tarvis sama rea piires. Kui selle rea tulemust kasutatakse mõne tehte koosseisus, siis kasutab tehe ikkagi muutmata märgiga tulemust. Näiteks, et müügikäivet kajastav rea tulemus saaks esitatud positiivsena, määrame tema klassiks *tühi* või *deebet* (need muudavad märgi), sest müügikäive suureneb konto kreditlepppoolel ning positiivse müügikäibe tulemus kontol on vaikselt negatiivne arv. Kuid, kui kasutame selle rea tulemust liitmistehtes, kus me ei või tulemuse märki muuta, peame hoopis eelnimetatud rea lahutama, sest tema tegelik väärtus on negatiivne.

- **Kmkood**- võimaldab aruande ridadel, kus kasutatakse kontode loendit (Algsaldo-; Lõppsaldo-; D-käive-; K-käive-; Muutus-tüüpi), piirata tulemust kindla käibemaksukoodi (käibeliigi) järgi. Valida saab enda poolt kirjeldatud käibemaksukoodide vahel. Vt. Käibemaksukoodid. Sellise Käibemaksuaruande rea puhul:

NR	Number	Tüüp	Nimi	Tekst	Klass	Kmkood
1	100	Muutus	40000:49999	1. 20% määraga maksustatavad toi		1 (20% käive Eestis)

Summeeritakse finantskannetelt kontode 40000 kuni 49999 käibesummad, mille väljal käibemaksukood on „1“.

Aruande kirjeldamise üldine printsiip on järgmine:

- Maksustatava käibe leidmiseks ja deklareerimiseks tuleb kasutada käibemaksukode. Käibemaksukoodid võimaldavad tähistada erinevaid toiminguliike samade kontode piires. Samuti on siinjuures oluline meeles pidada, et maksustatava käibe deklareerimisel leitakse maksu arvutamise alussumma, mitte maksu summa. Eesti KMD-s arvutatakse maksu summa matemaatiliselt alussummast. Loomulikult peaks arvestatud käibemaksu summa ka vastaval finantskontol kajastuma, aga KMD-s seda ei küsita.
- Sisendkäibemaksu leidmiseks ja deklareerimiseks tuleb kasutada finantskontosid. St. finantskontosid, kuhu oleme jooksvalt kandnud sisendkäibemaksu summad. Sisendkäibemaksu puhul deklareeritakse summasid, mis on jooksva arvestuse ajal õigeks peetud tagasi arvestada, mitte maksustamise alust (nagu müügi puhul). Käibemaksuaruandes pole seetõttu vajalik sisendkäibemaksu summade ridu käibemaksukoodiga täiendavalt piirata, kuna real kajastatud kontodel on ainult vajalikud summad.

Soovitused:

- Aruandesse on soovitatav kirjeldada ning nähtavaks teha endale vajalikke abiridu. Näiteks maksustatav käive koosneb väga eriliigilistest toimingutest, millest osad tulevad müügist osad ka ostust. Samas ametlikus deklaratsioonis esitatakse need ühe summamana. Et endal oleks lihtsam deklareeritavate summade kujunemist jälgida ja vajadusel kontrollida on soovitatav abiridu kasutada. Kuna ametlik deklareerimine käib niikuinii elektroonselt, siis Käibemaksuaruanne on pigem raamatupidaja töövahend kui ametlik vorm:

Aeg: algus 1.01.2015	lõpp 31.12.2015	Objekt	Ühik täpsus 0,01	Kirjelda
Aruanne 2014	Numbri tüüp (pole)	ARUANNE	Trüki	EKSPORT 2014:19KMD_0NF1
--- tavaline müük 20%				15 721.75
--- 20% müük erikorra alusel				17 550.72
--- kauba ühendusesisene soetamine				0.00
--- teenuse ühendusesisene soetamine				0.00
--- kauba või teenuse omatarve 20%				-241 010.16
--- erikorra alusel maksustatava kinnisasja, metallijäätmete ja väärismetalli soetamine (KMS § 41)				0.00
1 20% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud, sh				-207 151.89
1.1 20% määraga maksustatav kauba või teenuse omatarve				241 010.16
--- tavaline müük 9%				0.00
--- kauba või teenuse omatarve 9%				-241 010.16
2 9% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud, sh				241 010.16
2.1 9% määraga maksustatav kauba või teenuse omatarve				241 010.16
--- Ühendusesisene kauba müük				0.00
--- Ühendusesisene teenuste müük				0.00
--- Eksport				19.00
3 0% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud, sh				19.00
3.1 1) kauba ühendusesisene käive ja teise liikmesriigi maksukohustuslasel / piiratud maksukohustuslasel osutatud teenuste käive kokku, sh				0.00
3.1.1 kauba ühendusesisene käive				0.00
3.2 2) kauba eksport, sh				-19.00

From: <https://wiki.directo.ee/> - Directo Help

Permanent link: https://wiki.directo.ee/playground/settings_r?rev=1459947510

Last update: 2016/04/06 15:58

